

Tað má leggjast upp fyri verri tíðum

Tað skal ikki setast meira ferð á búskapin, nú hann frammanundan er sera heitur, og perspektivini í búskaparpolitikkinum skulu vera meira langsiktað

STEINAR PATURSSON

STEINAR@SOSIALURIN.FO

Tað er í høvuðsheitum tað, ið Búskaparráðið ynskir av komandi samgongu. Djóni Højgaard, formaður í Búskaparráðnum, heldur, at tað ræður um at varðveita jarðfesti, nú meðan tíðirnar framvegis eru góðar

- Tað er galdandi bæði fyri politisku skipanina og í samfelagnum yvirhøvur, at vandin liggur í, at nógv vænta, at verandi búskapar-

liga støða fer at halda áfram. Tað er umráðandi, soleiðis sum støðan er nú, at vit hava bæði beinini á jørðini og ikki fara upp at flákra.

Leggja upp fyri verri tíðum

Uttan at taka støðu til møguliga búskaparkreppu, ið spátt hevur verið um uttanlands, so ger Djóni Højgaard greitt, at verandi búskaparliga gongdin í landinum fer at venda fyrr ella seinni, og tá er neyðugt at hava rásarúm og orku, so tað ber til at halda eina javna útreiðslugongd hjá tí almenna, bæði í upp- og niðurgangstíðum.

- Vit fara ikki allatíð at hava eitt arbeiðsloysi, ið liggur á 1,1 prosentum. Gongdin fer at venda fyrr ella seinni, so beint nú er tað náttúrligt, at vit hava stór yvirskot á figgjarlógini. Seta vit meira ferð á, so hendir ikki tað heilt stóra, enn at vit fáa hægri prísir og størri undirskot á figgjarlógini.

Tað skal heldur hugsast eitt sindur langsiktað, og skipanir skulugerast, so figgjarpolitikkurin hvíli í sær sjálvum og annars hugsavna seg um at gera átøk, sum kunnu betra um produktiviteten í føroyska búskapinum, heldur Djóni Højgaard.

Fíggarstýring við kommununum

- Vit síggja tað á íløgusiðuni, at íløgurnar sveiggja við konjunkturinum. Tað merkir, at vit brúka nógv, tá konjunktururin er við, og so brúka vit minni, tá konjunkturarnir eru ímóti, sigur Djóni Højgaard.

Tað, at tað almenna rekur ein viðgangandi figgjarpolitik, merkir, at konjunkturarnir bert vera styrktir í sveiggjunum. Uppgangstíðirnar verða betri, meðan niður-

gangstíðurnar verða verri, og tað er kanska serliga hetta seinni, ið er ein trupulleiki.

- Har hava vit saknað bygnaðarligar broytingar, soleiðis til dømis útreiðslugongdin serliga í kommununum verður eitt sindur javnari.

Kommunurnar kunnu í lötuni ikki hava størri lán enn eina álíkning, altso, kommunurnar sleppa ikki at lána meira, enn tær fáa inn í skatti upp á eitt ár. Tað stýringsamboðið virkaði ivaleyst fint, tá tað kom, tí tá lántu kommunur ov nógv, heldur Djóni Højgaard.

- Tað var ein máti at avmarka lánini hjá kommununum. Men í dag virkar tað ikki eftir ætlan, tá hugsað verður um búskaparstýring. Tí tað gongur væl hjá einari kommunu, so eru skattainntøkurnar høg, og so koma tær upp um eina álíkning. Tá kunnu tær taka størri lán og brúka meira. Tí endar tað við, at kommunurnar í stóran mun brúka pengar, tá tær hava pengar.

Nýtslan í kommununum fylgir búskaparligu gongdini og verður

ur avmarkað av, hvussu nógvar pengar kommunurnar fáa inn. Tað, sum Búskaparráðið mælir til, og sum Skattanevndin frammanundan hevur mælt til, er at umhugsast at geva kommununum meira støðugar inntøkur, sum ikki sveiggja við konjunkturinum upp á sama máta.

- Vit kunnu geva kommununum møguleika at krevja gjøld fyri at at bógva har, fyri húsini og fyri tænaðugjöld, og at minka um partin, sum kemur inn beinleiðis gjøgnum inntøkuskatt.

Tá inntøkugrundarlagið verður javnari yvir longri tíðarskeið, so verða útreiðslurnar eisini javnari.

At enda ynskir Búskaparráðið, at landsins myndugleikar ikki leggja útreiðslur uttan fyri figgjarlógina, men at teir halda seg til teir karmar, ið játtanarskipanin ásetur.

- Men tað er kanska serliga sambandið millum land og kommunur, og hvussu kommunurnar eru figgjaðar, sum vit í Búskaparráðnum hava verið og hugt eftir, sigur Djóni Højgaard, formaður í Búskaparráðnum.